

Lagutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om intressebevakningsfullmakt och lagen om förmyndarverksamhet

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om intressebevakningsfullmakt och lagen om förmyndarverksamhet (RP 69/2025 rd): Ärendet har remitterats till lagutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- lagstiftningsråd Outi Kemppainen, justitieministeriet
- sektorchef för allmän intressebevakning Laura Bister, Rättstjänstverket
- ledande expert Suvi Malinen, Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata
- lantmäteriråd Markku Markkula, Lantmäteriverket
- ledande expert Kari Niemi, Lantmäteriverket
- advokat Veera Kaunisvaara, Finlands Advokater
- professor (emeritus) Markku Helin.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- finansministeriet
- barnombudsmannens byrå
- Minnesförbundet rf
- professor Anna Mäki-Petäjä-Leinonen.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås det att lagen om intressebevakningsfullmakt och lagen om förmyndarverksamhet ändras.

Det föreslås att lagen om intressebevakningsfullmakt ändras så att förutsättningarna för fullmäktigen och för intressebevakare som tillfälligt förordnats att sköta fullmäktigens uppgifter att iaktta bestämmelserna i intressebevakningsfullmakten förbättras. I lagen om förmyndarverksamhet föreslås det ändringar i fråga om det tillstånd som krävs för rättshandlingar som företas på huvudmannens vägnar. Det föreslås att förmögenhetsgränserna för när en minderårigs intressebevak-

Betänkande LaUB 15/2025 rd

ning ska införas i eller avföras ur registret höjs. Det föreslås därtill att den personkrets som ger upphov till jäv för fullmäktigen eller intressebevakaren minskas.

Propositionen hänför sig till skrivningen i regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering om uppdatering av lagstiftningen om intressebevakning och intressebevakningsfullmakt.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft under hösten 2025, omkring tre månader efter det att de har antagits och blivit stadfästa.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmänt

Med en intressebevakningsfullmakt kan en person på förhand ordna skötseln av sina egna angelägenheter i den händelse att han eller hon senare blir oförmögen att sköta sina angelägenheter på grund av sjukdom, störningar i de psykiska funktionerna eller försvagat hälsotillstånd eller av någon annan motsvarande orsak. I intressebevakningsfullmakten utser fullmaktsgivaren den fullmäktig som ska sköta hans eller hennes ärenden och fastställer dennes behörighet.

En intressebevakningsfullmakt är ett lättare sätt än intressebevakning att ordna skötseln av en persons framtida angelägenheter. Intressebevakningsfullmakten har i praktiken visat sig vara ett populärt alternativ och den bedöms ha minskat behovet av att förordna en allmän intressebevakare för personer i behov av intressebevakning.

Bestämmelser om intressebevakningsfullmakt finns i lagen om intressebevakningsfullmakt (648/2007), i vilken det nu föreslås ett flertal enskilda ändringar för att uppdatera och förtydliga lagstiftningen utifrån de erfarenheter som inlärts av den praktiska tillämpningen. Avsikten är bland annat att göra det lättare att ge sedvanliga gåvor och företa rättshandlingar som gäller fastigheter samt att begränsa grunderna för jäv för intressebevakare och fullmäktige. Bestämmelser om allmän intressebevakning finns i lagen om förmyndarverksamhet (442/1999), som också föreslås bli uppdaterad bland annat i fråga om förmyndarmyndighetens tillståndskrav.

Lagutskottet ställer sig bakom propositionens mål att främja tillgodoseendet av självbestämmanderätten för den som ger en intressebevakningsfullmakt, underlätta intressebevakarens verksamhet och minska den administrativa bördan för fullmäktige, intressebevakare och förmyndarmyndigheten. Samtidigt bör man beakta syftet med lagstiftningen om intressebevakning, det vill säga att skydda utsatta personer och se till att rättssäkerheten för dem som står under intressebevakning inte försämras. Utskottet anser att de ovannämnda målen har beaktats på ett balanserat sätt i propositionen. Utskottet tillstyrker lagförslagen, men med följande kommentarer och ändringsförslag.

Betänkande LaUB 15/2025 rd

Rättshandlingar som gäller fastigheter

För att företa rättshandlingar som gäller fastigheter förutsätts i jordabalken (540/1995) en preciserad fullmakt som uppfyller vissa formkrav. Enligt lagen om intressebevakningsfullmakt behöver de form- och preciseringskrav som jordabalken ställer på fullmakter dock inte uppfyllas, om det i en intressebevakningsfullmakt uttryckligen har bestämts att fullmäktigen med stöd av fullmakten får sälja eller på annat sätt överlåta en fastighet, ansöka om inteckning eller upplåta pantträtt i en fastighet. I förarbetena till lagen motiveras lösningen med att om det inte alls skulle vara möjligt att avvika från principen i jordabalken, skulle fullmaktsgivaren ofta behöva förordnas en intressebevakare för exempelvis enstaka inteckningsärenden, även om fullmaktsgivarens angelägenheter annars sköts av en fullmäktig som avses i lagen om intressebevakningsfullmakt (se RP 52/2006 rd, s. 29).

Det föreslås att lagen om intressebevakningsfullmakt ändras så att fullmäktigen är behörig att bestämma över fullmaktsgivarens fastighet direkt med stöd av intressebevakningsfullmakten utan att det krävs någon särskild bestämmelse i fullmakten om rättshandlingar som gäller fastigheter. Den föreslagna regleringen ska tillämpas på intressebevakningsfullmakter som upprättats efter lagens ikraftträdande.

Den föreslagna ändringen är betydande både principiellt och från praktisk synpunkt. Fastigheter har av tradition ansetts ha en särställning jämfört med annan egendom, och därför har det i lagstiftningen ofta ställts särskilda krav på rättshandlingar som gäller fastigheter. I ljuset av den utredning som utskottet fått finns det dock inget särskilt behov av att i detta sammanhang betrakta fastigheter i en särskild ställning jämfört med fullmaktsgivarens övriga egendom. Utifrån erfarenheterna av tillämpningen har de nuvarande bestämmelserna snarare visat sig vara svåra att förstå. De har också lett till situationer som inte motsvarar fullmaktsgivarens vilja, när fullmakten inte innehåller något särskilt omnämnande av fastigheterna. I sådana situationer ska en intressebevakare förordnas att företräda fullmaktsgivaren i fråga om en rättshandling som gäller fastigheter. För rättshandlingen krävs förmyndarmyndighetens tillstånd. Att en uttrycklig bestämmelse om en fastighet ska tas in i intressebevakningsfullmakten kan anses problematiskt också därför att man när fullmakten upprättas inte alltid känner till eller kan förutse behovet av rättshandlingar som gäller fastigheter.

Utskottet anser att den föreslagna ändringen i fråga om rättshandlingar som gäller fastigheter ur ett jämlikhetsperspektiv inte försvagar ställningen för den som ingått fullmakt i förhållande till andra människor, med beaktande av att intressebevakningsfullmakten ska upprättas när fullmaktsgivaren har förmåga att förstå fullmaktens betydelse. Fullmaktsgivaren kan också i fortsättningen begränsa fullmäktigens rätt att företa rättshandlingar som gäller en fastighet.

Sammantaget har utskottet beslutat förorda den föreslagna ändringen. Eftersom det rör sig om en betydande ändring bör man aktivt informera om den i god tid innan reformen träder i kraft. Man bör också följa vilka konsekvenser ändringen har och hur den fungerar.

Betänkande LaUB 15/2025 rd

Registrering av intressebevakning för minderåriga

Det föreslås att de förmögenhetsgränser, på basis av vilka ett intressebevakaruppdrag som gäller en minderårig förs in i registret över förmynderskapsärenden, höjs för att beakta den förändring som skett i penningvärdet. Förmögenhetsgränsen för registreringsskyldigheten höjs från nuvarande 20 000 euro till 30 000 euro och förmögenhetsgränsen för avförande ur registret höjs från nuvarande 15 000 euro till 20 000 euro. Ett intressebevakaruppdrag som gäller en minderårig kan fortfarande registreras av särskilda skäl, även om förmögenheten är mindre. Införande av intressebevakaruppdrag som gäller minderåriga i registret medför redovisningsskyldighet för föräldrar som är intressebevakare.

Enligt utskottets uppgifter har det i samband med redovisningen i praktiken inte framkommit några särskilda problem med genomförandet av intressebevakningen för barn. Utskottet ställer sig bakom en höjning av förmögenhetsgränserna, men anser ändå att det är viktigt att följa vilka konsekvenser de föreslagna ändringarna har.

När förmögenhetsgränserna höjs kan det i registret över förmynderskapsärenden finnas minderåriga vars förmögenhet har ett värde som överstiger 20 000 euro men underskrider 30 000 euro. Intressebevakaruppdraget som gäller den minderåriga finns således i registret över förmynderskapsärenden, trots att det inte hör dit, och därigenom omfattas det också av redovisningsskyldighet. Den gällande 66 a § i lagen om förmyndarverksamhet tillåter inte att dessa uppdrag avförs ur registret. Utskottet anser att det behöver vara möjligt att avföra uppdrag ur registret, och föreslår därför att ikraftträdandebestämmelsen kompletteras på det sätt som beskrivs närmare nedan.

Behoven av att utveckla lagstiftningen om intressebevakning

Vid utskottsbehandlingen av propositionen har det framkommit att till exempel bestämmelserna om jäv för en intressebevakningsfullmäktig bör utvidgas ytterligare. Det har också ansetts nödvändigt att främja utnyttjandet av elektroniska tjänster. Utskottet anser att det utifrån de uppgifter som utskottet fått är viktigt att bedömningen av behoven att revidera lagstiftningen om intressebevakning fortsätter. Därför är det också positivt att justitieministeriet har inlett ett fortsatt projekt som gäller dessa frågor.

DETALJMOTIVERING

1. Lagen om ändring av lagen om intressebevakningsfullmakt

20 §. Förhållandet till vissa bestämmelser om fullmakt i annan lagstiftning. Det föreslås att *I mom.* i den gällande paragrafen ändras så att utgångspunkten är att fullmäktigen är behörig att företa de rättshandlingar som nämns i bestämmelsen direkt med stöd av fullmakten. I propositionsmotiven behandlas utöver andra rättshandlingar också inskrivning i lagfarts- och inteckningsregistret av en sådan mottagare av ett elektroniskt pantbrev som avses i 16 kap. 8 a § 2 mom. i jordabalken. Det hänvisas till nämnda paragraf också i bestämmelsen, men den rättshandling som avses i paragrafen nämns inte särskilt i bestämmelsen på samma sätt som andra rättshandlingar. Utskottet föreslår av tydlighetsskäl att momentet kompletteras till denna del.

Betänkande LaUB 15/2025 rd

Ikraftträdandebestämmelsen. Bestämmelser om elektroniska köp och det elektroniska teckningssystemet har fogats till jordabalken efter att lagen om intressebevakningsfullmakt trädde i kraft. Utskottet föreslår att ikraftträdandebestämmelsen kompletteras för att ovan nämnda bestämmelser ska beaktas också när det är fråga om intressebevakningsfullmakter som upprättats före den föreslagna lagens ikraftträdande.

2. Lagen om ändring av lagen om förmyndarverksamhet

Ingressen. Riksdagen behandlar för närvarande en proposition om upphävande av lagen om statens bostadsfond (MiUB 13/2025 rd — RP 135/2025 rd). I den propositionen föreslås det att 34 § 1 mom. 10 punkten i lagen om förmyndarverksamhet ändras. Ändringen avses träda i kraft den 1 januari 2026. Utskottet har beaktat detta i ingressen till det nu aktuella lagförslaget.

34 §. I 1 mom. föreskrivs det om de situationer där intressebevakaren behöver förmyndarmyndighetens tillstånd för att handla på huvudmannens vägnar. Enligt 5 punkten har intressebevakaren inte rätt att utan sådant tillstånd börja idka näring för huvudmannens räkning, om huvudmannen är minderårig. Punkten blir oklar i fråga om situationer där det rör sig om att fortsätta driva näringsverksamhet i ett dödsbo med en minderårig delägare. Sakkunniga har allmänt ansett att tillståndskravet inte ska gälla sådana situationer. Också propositionsmotiven kan ge intrycket att tillstånd inte behövs även om en minderårig är delägare i dödsboet. Utskottet anser det motiverat att detta också framgår av bestämmelsen och föreslår därför att bestämmelsen preciseras.

Enligt 1 mom. 12 punkten i den gällande paragrafen krävs det tillstånd för försäljning av skog och marksubstanter samt annan överlåtelse om detta inte sker i enlighet med en av förmyndarmyndigheten godkänd plan för förvaltningen av egendomen. I propositionen föreslås det att punkten stryks. Sakkunniga som utskottet hörde understödde i hög grad att punkten i fråga stryks. Vissa förhöll sig emellertid kritiskt till förslaget och bedömde att det försämrar incitamenten att utarbeta en plan för förvaltningen av egendomen.

Lagutskottet ställer sig bakom förslaget att slopa tillståndskravet. Syftet med tillståndskravet har varit att förhindra att huvudmannens skogskapital minskar och att gårdens värde sjunker (se RP, s. 50–51), men enligt uppgift har tillståndskravet i dag upplevts ha endast ett litet mervärde för huvudmannen. Bestämmelsen har i praktiken tillämpats på virkeshandel som genomförts på huvudmannens vägnar. Förmyndarmyndigheten har ytterst sällan fått ansökningar om tillstånd eller förfrågningar som gäller överlåtelse av marksubstanter. Om det inte har funnits någon plan för förvaltningen av egendomen, har förmyndarmyndighetens uppgift närmast varit att vid virkeshandel övervaka att virket säljs till gängse pris. Slopandet av det nuvarande tillståndsförfarandet bedöms därför snarare leda till att förvaltningsplanerna ökar istället för att de skulle minska. Förmyndarmyndigheten kan i samband med övervakningen av redovisningsskyldigheten också uppmana och med stöd av 40 § rentav bestämma att intressebevakaren ska göra upp en riktgivande plan för förvaltning och användning av egendomen, om det anses nödvändigt med beaktande av egendomens art och mängd samt övriga omständigheter. Utskottet anser det vara viktigt att förmyndarmyndigheten ytterligare effektiviserar tillämpningen av bestämmelsen i sin övervakning.

Betänkande LaUB 15/2025 rd

Ikraftträdandebestämmelsen. Med hänvisning till det som sägs i utskottets överväganden föreslår utskottet att ikraftträdandebestämmelsen kompletteras med *ett nytt 3 mom.* som gör det möjligt att ur registret över förmynderskapsärenden avföra sådana intressebevakaruppdrag som gäller minderåriga som antecknats i registret före lagens ikraftträdande, om värdet av den minderåriges egendom understiger 30 000 euro.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Lagutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 1 och 2 i RP 69/2025 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag

om ändring av lagen om intressebevakningsfullmakt

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om intressebevakningsfullmakt (648/2007) 17, 18, 20 och 21 § som följer:

17 §

Jäv för fullmäktig

Fullmäktigen får inte företräda fullmaktsgivaren, om fullmaktsgivarens motpart är

- 1) fullmäktigen själv, fullmäktigens make eller någon som fullmäktigen företräder,
- 2) fullmäktigens eller dennes makes barn, barnbarn, syskon, förälder eller far- eller morförälder eller en sådan persons make, eller
- 3) fullmäktigens syskonbarn.

Med makar avses i 1 mom. äkta makar och personer som lever under äktenskapsliknande förhållanden eller i något annat parförhållande i gemensamt hushåll. Med släktingar jämställs motsvarande halvsläktingar.

Fullmäktigen får inte heller företräda fullmaktsgivaren när fullmäktigens och fullmaktsgivarens intressen i saken kan bli motstridiga av någon annan än en i 1 mom. nämnd orsak.

Betänkande LaUB 15/2025 rd

18 §

Gåvor

Fullmäktigen får inte skänka bort egendom som tillhör fullmaktsgivaren, om inte något annat följer av 2 mom.

Fullmäktigen får ge en gåva på fullmaktsgivarens vägnar, om grunderna för gåvan har preciserats i fullmakten.

Trots vad som föreskrivs i 17 § är fullmäktigen behörig att på fullmaktsgivarens vägnar ge någon annan än sig själv en gåva som med hänsyn till omständigheterna är sedvanlig och av ringa ekonomisk betydelse, om den har preciserats på det sätt som avses i 2 mom.

20 §

Förhållandet till vissa bestämmelser om fullmakt i annan lagstiftning

Fullmäktigen är med stöd av intressebevakningsfullmakten behörig att sälja eller på annat sätt överlåta en fastighet, ansöka om inteckning eller **en inskrivning som gäller en mottagare av ett elektroniskt pantbrev eller** upplåta panträtt i en fastighet trots vad som föreskrivs i 2 kap. 3 § 1 mom., 4 kap. 1–3 §, 16 kap. 4 a § 1 mom. och 8 a § 2 mom. samt 17 kap. 1 § 2 mom. i jordabalken (540/1995).

Fullmäktigen har i ärenden som omfattas av intressebevakningsfullmakten rätt att ta emot en stämning trots vad som föreskrivs i 11 kap. 16 § 1 mom. i rättegångsbalken.

Bestämmelser i någon annan lag vilka begränsar en fullmakts giltighetstid tillämpas inte på en intressebevakningsfullmakt.

Bestämmelserna i 1–3 mom. tillämpas endast om något annat inte har förordnats särskilt i fullmakten.

21 §

Förordnande av en intressebevakare att sköta fullmäktigens uppgifter

Om fullmäktigen på grund av sjukdom eller jäv eller av någon annan orsak är tillfälligt förhindrad att sköta sitt uppdrag och fullmaktsgivaren inte har utsett en ersättare, kan tingsrätten eller, på fullmäktigens begäran, förmyndarmyndigheten förordna en intressebevakare att sköta fullmäktigens uppgifter. Intressebevakaren ska förordnas i enlighet med vad som i lagen om förmyndarverksamhet föreskrivs om förordnande av ställföreträdare för intressebevakaren. På en intressebevakare som förordnats att sköta fullmäktigens uppgifter tillämpas 14–20 § i denna lag. Till övriga delar tillämpas på denne vad som i lagen om förmyndarverksamhet föreskrivs om intressebevakare.

En i 1 mom. avsedd intressebevakares uppdrag upphör när fullmäktigen och intressebevakaren efter det att hindret har upphört tillsammans meddelar detta till den förmyndarmyndighet som avses i 29 §. Om fullmäktigen och intressebevakaren är av olika åsikt om uppdraget som intressebevakare har upphört, avgörs saken på ansökan av någondera av dem vid den tingsrätt som avses i 70 eller 71 § i lagen om förmyndarverksamhet.

Betänkande LaUB 15/2025 rd

Denna lag träder i kraft den 20 .

På ett intressebevakningsbemyndigande genom en fullmakt som har upprättats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas i stället för 20 § 1 mom. i denna lag de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet, dock så, att om det i fullmakten uttryckligen har bestämts att fullmäktigen med stöd av intressebevakningsfullmakten får sälja eller på annat sätt överlåta fastigheten, ansöka om inteckning eller en inskrivning som gäller en mottagare av ett elektroniskt pantbrev eller upplåta panträtt i fastigheten, är fullmäktigen behörig att företräda fullmaktsgivaren i dessa rättshandlingar utan hinder av vad som föreskrivs i 2 kap. 3 § 1 mom., 4 kap. 1–3 §, 16 kap. 4 a § 1 mom. och 8 a § 2 mom. samt 17 kap. 1 § 2 mom. i jordabalken.

Vid bedömning av giltigheten av en sådan rättshandling som fullmäktigen eller en intressebevakare som med stöd av 21 § förordnats att sköta fullmäktigens uppgifter har företagit före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

2.

Lag

om ändring av lagen om förmyndarverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om förmyndarverksamhet (442/1999) 34 § 1 mom. 8 och 12 punkten samt 95 §, av dem 95 § sådan den lyder i lag 1135/2019,

ändras 4 § 1 mom., 32 § 3 mom., 34 § 1 mom. 3–5, 10, 11 och 13 punkten, 35 §, 39 § 2 mom., 66 och 66 a §, av dem 32 § 3 mom. och 34 § 1 mom. ~~10 och~~ 11 punkten sådana de lyder i lag 649/2007, 34 § 1 mom. 10 punkten sådan den lyder i lag /, 34 § 1 mom. 13 punkten sådan den lyder i lagarna 1094/2017 och 230/2019, samt 66 och 66 a § sådana de lyder i lag 122/2011, samt *fogas* till lagen en ny 34 a § som följer:

4 §

Intressebevakare för en minderårig är vårdnadshavarna, om inte något annat föreskrivs nedan. Domstolen kan dock i enlighet med detta kapitel skilja vårdnadshavaren från uppdraget att vara intressebevakare och vid behov förordna en annan person till intressebevakare för den minderåriga för att sköta dennes ekonomiska angelägenheter. Bestämmelser om vårdnad om minderåriga finns i lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt (361/1983).

Betänkande LaUB 15/2025 rd

32 §

En annan intressebevakare än en förälder som är vårdnadshavare för sitt minderåriga barn får inte heller företräda huvudmannen, om motparten är

- 1) intressebevakarens barns make eller intressebevakarens makes barn eller dennes make,
- 2) intressebevakarens eller dennes makes barnbarn, syskon, förälder eller far- eller morförälder eller make till någon av dessa personer,
- 3) intressebevakarens syskonbarn.

34 §

Om inte något annat bestäms i lag, har intressebevakaren inte rätt att på huvudmannens vägnar utan förmyndarmyndighetens tillstånd

3) överlåta nyttjanderätten till fast eller annan i 1 punkten avsedd egendom för en längre tid än fem år,

4) uppta annat penninglån än studielån med statsborgen eller sådan kredit som beviljas med stöd av lagen om social kreditgivning (1133/2002) och inte heller ingå växelförbindelser eller ta ansvar för annans skuld,

5) börja idka näring för en minderårig huvudmans räkning, om det inte är fråga om att fortsätta tidigare idkad näring i ett dödsbo,

10) överlåta eller mot vederlag förvärva en bostadsrätt som avses i lagen om bostadsrättsbostäder (393/2021), eller aktier eller andelar som berättigar till besittning av en lägenhet eller någon annan del av en byggnad eller fastighet, med undantag för aktier och andelar som avses i 34 a § 1 mom. 5 punkten,

11) genom ett tidsbundet avtal överlåta nyttjanderätten till en lägenhet eller någon annan del av en byggnad eller fastighet vars besittning grundar sig på en bostadsrätt eller på aktier eller andelar som avses i 10 punkten för längre tid än fem år, och inte heller

13) bevilja penninglån.

34 a §

En intressebevakare har rätt att på huvudmannens vägnar utan förmyndarmyndighetens tillstånd

1) sätta in medel hos ett kreditinstitut som har koncession i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

2) förvärva obligationer som staten, landskapet Åland, en kommun eller en samkommun har emitterat,

3) förvärva värdepapper som är föremål för handel på en sådan börs som avses i 1 kap. 2 § 7 punkten i lagen om handel med finansiella instrument (1070/2017), på en sådan reglerad marknad som avses i 1 kap. 2 § 5 punkten i den lagen eller i ett sådant multilateralt system som avses i 1 kap. 2 § 4 punkten i den lagen,

4) förvärva andelar i placeringsfonder som är förenliga med Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag) och som är registrerade i Finland, och i

Betänkande LaUB 15/2025 rd

sådana utländska fondföretag som avses i 23 kap. 1 § 1 mom. i lagen om placeringsfonder (213/2019) och som i enlighet med 2 mom. i den paragrafen får marknadsföra sina andelar i Finland,

5) förvärva sådana aktier och andelar som i huvudsak medför rätt att erhålla nyttigheter eller tjänster som vanligen används i hushåll, om andelen inte är förenad med personligt ansvar för sammanslutningens skulder.

Intressebevakaren har rätt att på huvudmannens vägnar sätta in medel hos ett annat än i 1 mom. 1 punkten avsett kreditinstitut, förvärva andra än i 2–5 punkten avsedda finansiella instrument och andelar i sammanslutningar och förvärva kryptotillgångar, om förmyndarmyndigheten beviljar tillstånd för rättshandlingen eller om rättshandlingen genomförs i enlighet med en av förmyndarmyndigheten godkänd plan för förvaltningen av egendomen.

Vad som i 1 och 2 mom. föreskrivs om förmyndarmyndighetens tillstånd tillämpas också vid placering av huvudmannens medel i investeringsobjekt genom en placeringsförsäkring.

35 §

Förmyndarmyndigheten kan bevilja tillstånd enligt 34 eller 34 a §, om den rättshandling eller åtgärd som tillståndsansökan avser är förenlig med huvudmannens intressen. I så fall ska det som föreskrivs i 37–41 § om förvaltningen av egendomen beaktas.

39 §

Övrig egendom, som inte används för huvudmannens underhåll eller andra behov, ska placeras på ett tillräckligt värdebeständigt sätt och så att den ger skälig avkastning. Bestämmelser om föräldrars underhållsansvar finns i lagen om underhåll för barn (704/1975).

66 §

Ett intressebevakaruppdrag ska införas i registret över förmynderskapsärenden även när förmyndarmyndigheten får kännedom om att

1) en minderårig är delägare i ett dödsbo och hans eller hennes andel i boets tillgångar utan avdrag för den avlidnas eller boets skulder överstiger 30 000 euro, eller

2) en minderårig har egendom som förvaltas av en intressebevakare och egendomen utan avdrag för den minderåriges skulder överstiger 30 000 euro.

Om särskilda skäl föreligger, ska intressebevakning för en minderårig införas i registret över förmynderskapsärenden även om egendomen eller beloppet av tillgångarna i dödsboandelen understiger det belopp som avses i 1 mom.

66 a §

Ett intressebevakaruppdrag som gäller en minderårig och som har införts i registret över förmynderskapsärenden med stöd av 66 §, kan avföras ur registret, om värdet på den minderåriges dödsboandel eller egendom enligt 1 mom. i den paragrafen varaktigt har sjunkit så att det är lika med eller lägre än 20 000 euro. Ett intressebevakaruppdrag kan dock inte avföras ur registret om egendomen har minskat på grund av åtgärder från intressebevakarens sida som inte är förenliga med den minderåriges intresse eller om det i övrigt finns särskilda skäl för att intressebevakaruppdraget ska kvarstå i registret.

Betänkande LaUB 15/2025 rd

Denna lag träder i kraft den 20 .

Vid avgörande av giltigheten av en sådan rättshandling som en intressebevakare har företagit före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Ett intressebevakaruppdrag som gäller en minderårig och som har införts i registret över förmynderskapsärenden med stöd av 66 §, kan efter lagens ikraftträdande under de förutsättningar som anges i 66 a § avföras ur registret, om värdet på den minderåriges dödsboandel eller egendom enligt 66 § 1 mom. understiger 30 000 euro. (Nytt)

Helsingfors 27.11.2025

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Juho Eerola saf
medlem Pekka Aittakumpu saf
medlem Pia Hiltunen sd
medlem Aleksi Jäntti saml
medlem Anette Karlsson sd
medlem Pihla Keto-Huovinen saml
medlem Rami Lehtinen saf
medlem Pia Lohikoski vänst
medlem Timo Mehtälä cent
medlem Susanne Päivärinta saml
medlem Mika Riipi cent
medlem Joakim Vigelius saf
medlem Juha Viitala sd.

Sekreterare var

utskottsråd Marja Tuokila.